

HIERONYMUS.

EUSEBIUS.

EUSEBIUS.

¹ ELTHECO, in tribu Dan separata Levitis.

ΕΛΘΕΚΩ, κλήρη Δαν.

ELTHECO, fortis Dan.

² ELTHEI, in tribu Juda, est hodieque Thecua vicus in nono ab Elia milliaro contra meridianam plagam, de qua fuit Amos Propheta, cujus sepulchrum ibidem ostenditur.² Ελθεκὲ, φυλῆς Ἰούδα, καὶ νῦν ἐστὶ Θεκυὰ ἀπὸ σημείων β' ἐξ ἀνατολῶν. ἐνθεν ἦν Ἀμώδης ὁ προφήτης, οὗ καὶ τὸ μνημα αὐτοῦ εἰς ἐτι νῦν δείκνυται.

ECTHECUE, tribus Juda, & nunc est Thecua in duodecimo milliaro ex parte orientali. Inde fuit Amos propheta, cujus etiam sepulchrum ibidem usque hodie ostenditur.

ELTHOLAD, urbs in tribu Juda, Jos. xv. ψf. 30.

³ ELUL, in tribu Juda. Est & hodie in regione ad Eliam pertinente villula nomine Alula juxta Chebron.

ELYMAIS, civitas in Perside nobilissima, 1 Machab. vi. ψf. 1. quæ eadem & Persepolis dicitur, 2 Machab. ix. ψf. 2.

⁴ EMACIM, quod Symmachus & Aquila transtulerunt vallium.

Εἰσακίμ, Ἀκύλας, τῶν κοιλάδων.

ENACIM, Aquila (vertit) vallium.

⁵ EMAN, terminus Damasci, sicut in Ezechiel legimus, ad Orientem vergens Atheman, & Palmetis, quem ceteri interpretes ediderunt, Thamar.

Ἡδάν, ὅριον Δαμασκοῦ, ὡς Ἰεζεχὴλ, ἀπὸ Θαιμάν καὶ φοινικῶνος, ὡς δὲ οἱ λοιποὶ, Θάμας.

HENAN, terminus Damasci, ut Ezechiel, à Thaman & palmeto, ut verò alii, Thamar.

⁶ EMATH, quam transferunt exploratores, qui ab Jesu missi sunt.

Εἰμάθ, ἡ δὲ ἰσλ. θον οἱ περὶ τὸν Ἰησοῦν κατάσκοποι.

FMATH, qua transferunt exploratores Jesu.

⁷ EMATH, in Esaia Damasci civitas, quam oppugnavit rex Assyriorum. Meminit hujus Zacharias & Ezechiel. In Amos quoque Emath Rabba scribitur, quod nobiscum sonat, Emath magna. Diximus de hac & supra, quod nobis videretur hanc esse Epiphaniam juxta Emesam, quæ usque hodie Syro sermone sic dicitur.

Εἰμάθ, ἐν Ἡσαΐα, πόλις Δαμασκοῦ, ἣν ἐπολιόρχησε βασιλεὺς Ἀσσυρίων. μέμνηται αὐτῆς καὶ Ζαχαρίας. κεῖται δὲ ἐν τῷ Ἰεζεχὴλ, καὶ ἐν τῷ Ἀμώδῃ Εἰμάθ Ράββα, ὅ ἐστιν Εἰμάθ ἡ μεγάλη, κεῖται δὲ καὶ ἀνωτέρω, καὶ μήποτε αὐτὴ ἐστὶν ἡ Ἐπιφάνεια, ἡ πλεονέχεια Εἰμέσσης.

EMATH, in Esaia urbs Damasci, quam expugnavit rex Assyriorum. Meminit hujus & Zacharias. Extat apud Ezechielem & Amos Emath Rabba, quod significat Emath magnam, posita est supra. Et hæc minimè est Epiphania, quæ est juxta Emesam.

N O T A.

3. Eltheco etiam in versione nostra appellatur, Jos. 21. v. 23. ubi ea Leviticis urbibus annumeratur. Eadem Elthece dicitur, Jos. 19. v. 44. in urbium tribus Dan recensione. Eltecon, Jos. 15. v. 59. ubi inter urbes tribus Juda recensetur, sed ei tribui ablata fuit, & Danitis attributa. BONFRERIUS.

2. Quid commercii vel affinitatis Thecua cum Elthei? de Thecua in tribu Juda, in qua natus Amos Propheta, non uno loco fit in Scriptura mentio; de Elthei nusquam, ut proinde necesse sit nescio quid mendi in vocem hanc irrepsisse. Septuaginta Interpretes, Jos. 15. sub finem plures urbes in tribu Juda nominant, quam vel Hebræa, vel versio nostra habeat, & inter ceteras Theco, pro qua fortè legit Eusebius ELTHECO, & ad hanc litteram retulit, eoque nomine Thecuam intellexit; cujus alioqui eo Cap. Jos. 15. nulla fieret mentio. IDEM.

3. Hæc in nostra versione Halbul, vocales magis aspirando, appellatur, Jos. 15. v. 58. cum in Hebræo sit חלכחל Chalkul. IDEM.

4. Eam vocem habes apud Septuaginta Interpretes, Hierem. 49. v. 4. licet nunc in codicibus, quos habemus mendose legatur Enacim: Hebræis enim עמק Emec vallis est, plurali עמקים Amakim valles, quæ vox ibi in Hebræo apud Hieremiam habetur. Nostra versio ibi habet, in vallibus. IDEM.

5. Nihil ferè non in hisce verbis vitiosum est, & corruptum; pro Eman enim legendum est, Enan: pro Atheman, legendum est, à Theman: (ita enim legitur in Septuaginta Interpretibus) alludit enim ad Ezech. 47. à v. 17. & deinceps, & ad Ezech. 48. v. 1. ubi fit mentio atrii Enan, vel Enon, qui & dicitur esse terminus Damasci, sive ad quod porriguntur limites Syriæ Damascenæ. Idem locus Num. 34. v. 9, 10. appellatur villa Enan: ubi in Hebræo omnibus hisce locis legimus עין חצור Enan vel עין חנון Enon. Quemadmodum autem ubi erat terminus Damasci, ita & terminus erat Terræ Promissæ, & funiculi ducti ab Occidente ad Orientem à parte Boreali. Addo verò, ne quis in verbis Eusebii hæreat, illud, à Theman & Palmetis, &c. usque ad finem, totum sensum sententiæ vitare, & hoc loco superfluum est si quis Ezechielem legat Cap. 47. cum atrium Enan sit in

fine limitum Septemtrionalium: alter verò locus, qui apud Septuaginta Theman vel Palmetum dicitur, sit in parte Australi. Dico Theman vel Palmetum: est enim unus idemque locus, cum unica vox in Hebræo respondeat apud Ezechielem Cap. 47. v. 19. תמר Thamar, quod palmam arborem, vel palmetum significat, pro quo corruptè Theman aliquis apud Septuaginta Interpretes scripsit, cum non sit verisimile istos Interpretes Hebræam vocem, ejusque explicationem addidisse, IDEM.

6. A Moyse credo voluit dicere; id enim habetur, Num. 13. missos à Moyse exploratores, è quibus & ipse Jesus, seu Josue unus erat, & venisse in Emath aut ejus fines habetur v. 22. ut proinde ferè certum sit ad eam alludi historiam. Legimus quidem à Josue missos, qui lustrarent terram, eamque describerent, Jos. 18. at hi neque exploratores erant, si propriè loquamur, sed geometræ, neque venisse in Emath Scriptura refert. Porro de duplici urbe Emath jam supra diximus in Emath. IDEM.

7. Et nos de ea diximus in Emath. De ea autem expugnata habes, 4 Reg. 18. v. 34. & Cap. 19. v. 13. Item apud prophetas, Isaiam Cap. 10. v. 9. quæ est de futura regis Assyrii superbia prophetia: item Capp. 36. & 37. ubi eadem habes quæ Lib. 4. Reg. Capp. 18. & 19. IDEM.

8. Ελθεκὲ] Vocem hanc finxit Bonfrerius, si credimus Editioni Parisinæ, ubi in Codice Regio dicitur esse Εσσάν. Apud Hieronymum, ibi est corruptè Elthece. Debet in Græcis legi Ελθεκὲ & Ecthekue in Latinis, commentitium enim hoc nomen desumptum est ex Amosi Cap. 1. v. 1. ubi Propheta dicitur esse ἐκ Θεκυῖ (ἐκ τῆς mithekoab) quæ duæ voces in unam sunt conflatae ab Eusebio; qui valde negligenter hæc nomina exscripsit, nec præ imperitia Hebræicæ Linguae emendare potuit, ut passim liquet. CLERICUS.

9. Οἱ περὶ τὸν Ἰησοῦν κατάσκοποι] Non sunt, ut vertit Hieronymus, exploratores qui ab Josua missi sunt. Historia enim Sacra nos docet hosce ad urbem Emath non ivisse, sed tantum Jerichantem. Intelligendi sunt ii exploratores, qui cum ipso Josua iverunt, ut liquet ex Num. xiii. 22. Nec sanè aliud significat Græca loquutio, quam non est adsequutus Hieronymus; nam οἱ περὶ τὸν Ἰησοῦν sunt Jesus & comi-